

СИБАЛУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СТАНДАРТИЗАЦІЯ І СЕРТИФІКАЦІЯ У ҐРУНТОЗНАВСТВІ

Спеціальність	Н1 Агрономія	Обов'язковість дисципліни	Вибіркова
Освітня програма	Експертна оцінка ґрунтів	Факультет	Агрономії та захисту рослин
Освітній рівень	Другий (магістерський)	Кафедра	Ґрунтознавства

ВИКЛАДАЧ

Казюта Алла Олексіївна

	Освіта		- вища – спеціальність «Агрохімія та ґрунтознавство»			
	Науковий ступінь		- кандидат сільськогосподарських наук 06.01.01 «загальне землеробство»			
	Вчене звання		- доцент			
	Досвід роботи		- більше 20 років			
	Показники професійної активності з тематики курсу:					
	- співавтор навчальних посібників та монографій;					
	- співавтор методичних розробок;					
- співавтор тематичних публікацій;						
- учасник наукових і методичних конференцій;						
- член ГО «Українське товариство ґрунтознавців і агрохіміків.						
Телефон		+380503037621	E-mail	0503037621@btu.kharkov.ua	Дистанційна підтримка	Goggle Meet, Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	є формування у здобувачів системного розуміння принципів, нормативної бази та практичних методів стандартизації і сертифікації у ґрунтознавстві, розвиток професійних компетенцій для оцінки якості ґрунтів, застосування сучасних стандартів і процедур оцінки відповідності, а також управління процесами контролю та забезпечення екологічної безпеки земель і сталого використання аграрних ресурсів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота

Специфічні результати навчання	У результаті вивчення дисципліни здобувач буде <i>знати</i> : нормативно-правову базу України та міжнародні стандарти (ISO, EN) у сфері стандартизації, сертифікації та оцінки ґрунтів; принципи, мету, функції та методи стандартизації і сертифікації в ґрунтознавстві; критерії вибору показників якості ґрунтів та методів їх визначення, а також порядок проведення сертифікації земель і аграрної продукції; організацію робіт із стандартизації та контролю якості аналітичних досліджень (лабораторії, міжлабораторні експерименти, технічні комітети); <i>уміти</i> використовувати нормативну базу та міжнародні стандарти для оцінки якості ґрунтів; розробляти модель сертифікації земельної ділянки або аграрного підприємства: показники, методи оцінки, критерії відповідності; здійснювати контроль якості лабораторних досліджень та оцінку відповідності методів аналізу ґрунтів; планувати та організовувати впровадження стандартів і процедур сертифікації в агропромисловому комплексі з урахуванням екологічних і економічних аспектів.
Обсяг і форми контролю	3 кредитів ЄКТС (90 годин), 12 годин лекцій, 14 годин практичні заняття, 64 годин – самостійна робота, модульний контроль, підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ ТА ПОГЛИБЛЮЄ КОМПЕТЕНТНОСТІ І ПРН ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Програмні компетентності	СК.09. Здатність досліджувати і діагностувати ґрунти в польових і лабораторних умовах, встановлювати бал бонітету, проводити агрохімічну паспортизації земель. СК.10. Здатність розробляти заходи щодо відновлення родючості ґрунтів, проводити оцінку якості ґрунтів, складати експертний висновок щодо якості ґрунтів конкретної території.	Програмні результати навчання	ПРН.15. Використовувати методологію, методику і методи дослідження та діагностики ґрунтів, їх бонітування і оцінку якості. ПРН.16. Оцінювати та аналізувати види деградації земель, планувати методи дослідження ґрунтів.
---------------------------------	---	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Стандартизація в ґрунтознавстві					
Лекція 1.	Державна система стандартизації України.	Практичне заняття 1. (ПЗ 1)	Розроблення проекту нормативного документу у галузі ґрунтознавства та охорони ґрунтів.	Самостійна робота	Роль стандартизації у забезпеченні якості та безпеки ґрунтів в Україні (реферат)
Лекція 2.	Міжнародна та регіональна стандартизація	ПЗ 2 ПЗ 3	Порівняльний аналіз вимог стандартів ISO та ДСТУ групи «Якість ґрунту».		Роль міжнародної стандартизації у забезпеченні якості ґрунтів та інтеграції України до європейського простору (реферат)
Лекція 3.	Основні напрями розвитку стандартизації в ґрунтознавстві.				Сучасні напрями розвитку стандартизації методів дослідження ґрунтів: проблеми уніфікації та гармонізації (реферат)
Модуль 2. Сертифікація та управління якістю					

Лекція 4.	Визначення терміну «якість ґрунту».	ПЗ 4 ПЗ 5	Аналіз нормативних вимог до якості ґрунтів. Оцінка відповідності якості ґрунтів земельної ділянки сільськогосподарському цільовому використанню.	Самостійна робота	Якість ґрунту як інтегральний показник стану довкілля: проблеми оцінювання та управління (реферат)
Лекція 5.	Мета, загальні принципи і правила сертифікації у ґрунтознавстві.	ПЗ 6	Складення плану управління якістю роботи лабораторії з визначення якісних характеристик ґрунту.		Розробити модель сертифікації для земельної ділянки, що відведена для впровадження органічної системи землеробства: перелік показників, методи оцінювання, критерії відповідності (практично-аналітичне проектне завдання)
Лекція 6.	Сертифікація в аграрному секторі України.	ПЗ 7	Складання плану проведення акредитації лабораторії з визначення якісних характеристик ґрунту.		Розробити план підготовки до сертифікації та систему контролю якості для аграрного підприємства, яке планує отримати сертифікацію для експорту продукції до країн ЄС. (практично-аналітичне проектне завдання)

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

Література	1. Топольник В. Г., Котляр М. А. Метрологія, стандартизація, сертифікація і управління якістю : навч. посіб. Львів : Магнолія-2006, 2017. 216 с. 2. Оцінка і управління якістю ґрунтів : навч. посіб. / С. Ю. Булигін, О. Л. Тонха, С. В. Вітвіцький та ін. Київ : Компринт, 2020. 489 с. 3. Клименко М. О., Скрипчук П. М. Метрологія, стандартизація і сертифікація в екології. Київ : Академія, 2006. 366 с. 4. Боженко Л. І. Метрологія, стандартизація, сертифікація та акредитація. Львів : Афіша, 2006. 324 с. 5. Саранча Г. А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю : підручник. Київ : Центр навч. літ., 2006. 672 с. 6. Тарасова В. В., Малиновський А. С., Рибак М. Ф. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навч. літ., 2006. 264 с. 7. Бичківський Р. В., Столярчук П. Г., Гамула П. Р. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація : підручник / за ред. Р. В. Бичківського. 2-ге вид., випр. і доп. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2004. 560 с. 8. Боженко Л. І., Гута О. Й. Управління якістю, основи стандартизації та сертифікації продукції. Львів : [б. в.], 2001. 176 с.	Методичне забезпечення	1. Стандартизація і сертифікація у ґрунтознавстві: програма та методичні вказівки до самостійної роботи для студентів спеціальності Н1 «Агрономія» освітнього рівня «Магістр» освітньо-професійної програми «Експертна оцінка ґрунтів» / уклад. А.О. Казюта. – Харків: ХНАУ, 2026. – 26 с.
-------------------	---	-------------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують здобувачі (%)

Поточний контроль та самостійна робота (%)						Всього балів (%)
Розділ 1			Розділ 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	
16	16	18	17	17	16	100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі учасники освітнього процесу (у тому числі здобувачі освіти) мають дотримуватися Кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані в «Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин ДБТУ», виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.